

prayāntaṃ ca tam āha sma sa Vetālo 'sya prishṭha-gaḥ:
«citraṃ na 'udvijase, rājan, niçi kurvan gamāgamam! 3
«tad akhedāya bhūyas te varṇayāmi kathāṃ, çriṇu:

Asti Pātaliputrākhyam khyātam bhūmaṇḍale puram. 4
tatra 'āsīd nripatiḥ pūrvam nāmnā Vikramakeçarī,
guṇānām iva ratnānām āçrayam yaṃ vyadhād vidhiḥ. 5
tasya çापāvatirṇo 'bhūd divya-vijñānavān çukah
Vidagdhaçūdāmaṇir ity ākhyayā sarva-çāstra-vit. 6
tena 'upadiṣṭam sadriçim rājaputrīm nripātmajah
Māgadhīm upayeme sa bhāryām Candraprabhābhidhām. 7
tasyā api tathā-bhūtā jñāna-vijñāna-çālīnī
çārikā Somikā nāma rājaputryāḥ kila 'abhavat. 8
te ca 'eka-pañjara-sṭhe dve tatra 'āstām çuka-çārike
sevamāne sva-vijñānair dāmpatī tau nija-prabhū. 9

ekadā sābhilāshas tām çārikām so 'bravīç çukah:
«eka-çayyāsanāhāram, subhage, bhaja mām!» iti. 10
«nā 'ahaṃ puruṣa-saṃsargam icchāmi, puruṣhā yataḥ
«duṣṭāḥ kṛitaghnā», iti sā çārikā pratyuvāca tam. 11
«na duṣṭāḥ puruṣhā, duṣṭā nriçauṣa-hṛidayāḥ striyaḥ»,
iti bhūyaḥ çukena 'ukte, vivādo 'tra 'alagat tayoḥ. 12
kṛita-dāsatva-bhāryātva-panau tau çakunī mithaḥ
niçcayāya 'atha satyam tam rājaputram upeyatuḥ. 13
sa vivāda-padam çrutvā taylor, āsthāna-gaḥ pituḥ,
«katham kṛitaghnāḥ puruṣhā? brūhi!» 'ity āha 3ma çārikām. 14
tataḥ sā «çriṇuta!» 'ity uktvā, nija-pakṣa-prasiddhaye
pum-dosha-khyāpinim etām çārikā 'akathayat kathām: — 15

Asti Kāmandakī nāma nagarī bhuvī viçrutā.
Arthadattābhidhāno 'bhūd baṇik tasyām mahā-dhanaḥ. 16
Dhanadattābhidhānaç ca putras tasya 'udapadyata.
pitary uparate, so 'pi babhūva 'ucçhṛinkhalo yuvā. 17
dyūtādi-saṅge dhūrtāç ca militās tam apātayan;
kāmaṃ vyasana-vṛikṣhasya mūlam durjana-saṃgatiḥ. 18
acirād vyasana-kṣhīṇa-dhano daurgatya-lajjayā
so 'tha tyaktvā sva-deçaṃ tam bhrāntuṃ deçāntarāṇy agāt. 19
gaçchaṇç ca Candanapuram nāma sthānam avāpya saḥ,
viveça bhojanārthī sann ekasya baṇijo griham. 20
sa baṇik sukumāram tam dṛiṣṭvā, prishṭvā 'anvayādikam,
jñātvā kulīnam, satkṛitya svī-cakre daiva-yogataḥ, 21
dadau ca sadhanām tasmai nāmnā Ratnāvalīm sutam.
tataḥ sa Dhanadatto 'tra tasthau çvaçura-veçmani. 22

dīneshv eva ca yāteshu sukha-vismṛita-durgatiḥ,
svā-deçaṃ gantu-kāmo 'bhūt prāptārtho vyasanotsukaḥ. 23
tato 'numānya katham apy avaçaṃ çvaçuraṃ çathah
tam dubitr-eka-saṃtānam, grihītvā tām alamkṛitām 24